

MINIGUIDE TILL HARVARDSYSTEMET

Margareta Melén, bibliotekarie, Högskolan Väst.
Reviderad version, utförd av gruppen för Lärande och Bibliotek vid Högskolan Väst mars
2005.

Att skriva referenser

I en rapport, uppsats eller vetenskaplig text skall det klart framgå vad som är dina egna tankar och slutsatser och vad som bygger på andras texter. Det skall dessutom vara lätt för dina läsare (handledare, kurskamrater, blivande arbetsgivare och andra intresserade) att hitta tillbaka till de källor som ligger till grund för ditt arbete. Var därför noga med att redan från början hålla reda på varifrån du hämtat din information, oavsett vilken typ av dokument det är. Det kommer att bespara dig både tid och möda i slutfasen, då du skall upprätta din källförteckning.

Det är viktigt att du anger dina referenser på ett standardiserat sätt. Det finns flera olika vedertagna referenssystem, och ett av de vanligaste är Harvardsystemet, även kallat parentessystemet. Det existerar inte någon fast standard för Harvardsystemet, men variationerna är marginella. Harvardsystemet är ett enkelt och överskådligt referenssystem, som snabbt informerar din läsare om vilka källor du använt dig av. Det består av två delar, dels en hänvisning i den löpande texten, en s.k. texthänvisning, dels en fullständig bibliografisk beskrivning av de dokument som utgör underlaget för ditt arbete, källförteckningen. Med hjälp av de kortfattade hänvisningarna i löpande text refererar du till den fullständiga återgivningen av dina referenser i källförteckningen. Nedan följer en miniguide till Harvardsystemet bestående av fyra avsnitt:

- Texthänvisning
- Citat
- Exempel på referenser uppdelade på: Artiklar Böcker Speciella dokument och Elektroniska dokument
- Källförteckning

Notera skillnaden mellan de båda avsnitt som behandlar referenser respektive källförteckning. Det är alltså inte meningen att du skall dela in dina referenser i böcker, artiklar, elektroniska källor etc. Använd avsnittet Exempel på referenser uteslutande till att försöka hitta exempel som liknar dina egna referenser. I din egen Källförteckning

presenterar du dina referenser i alfabetisk ordning. Det är viktigt att du är tydlig och konsekvent vid din referenshantering.

Texthänvisning

När du i din text återger en faktauppgift eller ett resonemang som du hämtat från en annan text, bör du ange källan i så nära anslutning till det återgivna som möjligt. Väljer du att skriva ett referat från en annan text räcker det med att placera en texthänvisning i slutet av varje stycke innan punkt. Sträcker sig referatet över flera sidor bör du ha en texthänvisning på varje sida.

Texthänvisningen består vanligtvis av en parentes med författarens efternamn följt av årtal och sida. Alternativt kan du fläta in namnet i texten och endast ha årtal och sida i parentesen. Har du en referens med upp till tre författare skall samtliga tas med i texthänvisningen. Väljer du att fläta in författarnamnen i texten ersätter du &-tecknet med **och** (se nedan).

Har du en referens med fyra eller flera författare, tar du med enbart det första namnet följt av förkortningen **et al.** som betyder **och andra**. Du kan även använda förkortningen **m.fl.**

(Liljedahl 2001, s. 20). (Kärrbrink, Ramsin & Svensson 1998, s. 20-30). Kärrbrink, Ramsin och Svensson (1998, s. 20-30) hävdar att ... (Berry et al. 1992, s. 39)
--

Notera att du i källförteckningen skriver ut författarnas fullständiga namn, alltså även förnamnen. Är det fler än tre författare gäller detta för förste författare.

Har två författare samma efternamn, tar du med deras initialer för att skilja dem åt. Notera placeringen av initialer beroende på om du skriver författarens efternamn inom eller utanför parentesen:

(Liljedahl, O. 2001, s. 20) O. Liljedahl (2001, s. 20) hävdar att ...
--

Det händer att en och samma författare har givit ut flera publikationer samma år. För att skilja dessa åt i texthänvisningen använder du a, b, c etc. omedelbart efter årtalet. För att bestämma vilken referens som ska ha a eller b följer du den **alfabetiska** ordningen mellan titlarna.

(Liljedahl 2001b, s. 20) (Liljedahl 2001a, s. 5)

Hänvisar du däremot till två olika publikationer av samma författare i samma hänvisning, gäller **kronologisk** följd enligt exemplet nedan:

(Liljedahl 2001, 2002)
(Liljedahl 2001a, s. 5, 2001b, s. 20)

Även i källförteckningen är det den kronologiska ordningen som gäller för detta och liknande fall.

Om en bok saknar författare men har redaktör, blir redaktören huvuduppslag. I texthänvisningen skall det framgå att det rör sig om en redaktör. Saknas även redaktör kan det vara fråga om en publikation utgiven av en organisation eller ett företag. I sådana fall skall organisationen, myndigheten eller företaget stå som författare.

(Langford red. 2000, s. 120)
(Informationsteknologikommissionen 2001, s.152)

Saknar din referens såväl personlig upphovsman som ansvarig organisation, väljer du helt enkelt titeln som huvuduppslag. Saknar en tidskriftsartikel eller en tidningsartikel författare, skall du för övrigt alltid ha titeln som huvuduppslag.

Citat

Längre citat bestående av flera meningar bryter du ut ur den övriga texten i ett separat stycke, ett s.k. blockcitat, med indrag i både höger- och vänsterkant enligt exemplet nedan:

Det är det strategiska gapet som anger riktningen för företagets strategiska utveckling. Anledningen till att det uppstår ett gap är givetvis att man inte är nöjd med den nuvarande positionen och önskar sig en bättre position. Strategin ska hjälpa företaget dit. Den ska beskriva vad som ska göras för att fylla luckan mellan nu och i morgon. Visionen och affärsidén är ledstängen på denna positionsförflyttning.
(Liljedahl 2001, s. 79)

Kortare citat på högst 3-4 rader infogas i den löpande texten omgivet av citattecken enligt följande exempel:

I *Uppsatshandboken* påpekar Siv Strömquist mycket riktigt att "ingenting hindrar att man i en uppsats som utnyttjar Harvardsystemet för källhänvisningar samtidigt använder noter för andra upplysningar" (1999, s. 46).

Notera att i exemplet ovan är interpunktionen i din egen mening överordnad citatets interpunktion. Punkten placeras således **efter** citattecknet. Använder du i stället s.k. fristående citat ska citatet avslutas med sin egen interpunktion. Punkten placeras således **innanför** citattecknet enligt exemplet nedan:

I *Uppsatshandboken* skriver Strömquist (1999, s. 46): "Observera att ingenting hindrar att man i en uppsats som utnyttjar Harvardsystemet för källhänvisningar samtidigt använder noter för andra upplysningar."

Om den text som du vill citera redan innehåller ett citat omger du detta med enkla citattecken ' ' i stället för " " för att skilja det från citatet i sin helhet. Detta gäller givetvis inte i blockcitat, där det inte kan uppstå några missförstånd.

Svenska skrivregler ger exemplet: "Låt gå för 'lilla gumman', men kalla mig inte 'baby darling'!"

Ibland vill man utesluta ett eller flera ord i ett citat. Detta markeras med **uteslutningstecken**, vanligtvis tre punkter ... med mellanslag före och efter det som uteslutits. Råkar citatet redan innehålla tre punkter ska du omge den uteslutna texten med parenteser, snedstreck eller klammer.

Vill du skjuta in egna anmärkningar eller förtydliganden mitt i citatet placerar du dem inom klammer. Citatet som sådant måste återges ordagrant, även om det innehåller uppenbara felaktigheter. Du kan markera att du är medveten om detta genom att inom klammer skriva **[!]** eller **[sic!]**. Sic! Betyder enligt *Stora synonymordboken*, andra upplagan, "just så står det, just på det sättet, just med de orden el den stavningen, sålunda, så som angivits".

Exempel på referenser

I Harvardsystemet skrivs titlar på böcker och tidskrifter med *kursiv* stil. Det är däremot inte fallet med titlar på artiklar och bidrag i tidskrifter och olika typer av samlingsverk. I sådana referenser är det huvudpublikationens titel, t ex en tidskriftstitel, som skall anges med kursiv stil. En bra tumregel är att en kursiverad titel alltid är sökbar i en bibliotekskatalog. Förlagsort och förlag skall anges för alla publikationer utom tidskrifter och tidningar. Det är lätt att förväxla förlagsort och förlag med tryckort och tryckeri, och det kan också vara svårt att ange rätt utgivningsår och upplaga. Ta därför för vana att söka fram dina bokreferenser i Libris, det nationella biblioteksdatasystemet, eller i HTU's bibliotekskatalog SOFIA.

Använd flikarna för att bläddra fram i dokumentet.

Artiklar

Tidningsartikel med författare

Kamp, Kristina (2002). Fåmansbolag anpassar inkomsten. *Dagens Nyheter*, 2 februari.

Tidningsartikel utan författare

Cyniskt om äldrevården. (2002). *Bohusläningen*, 5 februari.

För svenska tidskriftsartiklar är det inte nödvändigt att ta med uppgift om årgång eller volym eftersom dessa i regel är identiska med utgivningsåret. När det gäller utländska tidskrifter är det däremot viktigt att ange volym, eftersom vissa av tidskrifterna utkommer med flera volymer per år. Det förekommer också att en och samma volym sträcker sig över två år.

Tidskriftsartikel

Koulouris, Jannis (2001). Planning telecommunications for the Athens 2004 Olympic Games. *IEEE Communications Magazine*, vol. 39:7, p. 100-104.

Sjöberg, Kristina (2002). Stirlingmotorer ersätter värmepannor : alternativ energiteknik. *Energi & miljö*, nr 11, s. 39-40.

Söderhamn, Olle & Johanson, Marita (2004). Caring reflected in Swedish child health care nursing : a phenomenological description. *Theoria Journal of Nursing Theory*, vol. 13:1, s.5-10.

Böcker

En författare

Liljedahl, Ove (2001). *Vinnande konkurrensstrategier : grunder och tillämpningar*. Malmö: Liber ekonomi.

Två författare

Rydgqvist, Lars-Göran & Winroth, Jan (2004). *Idrott, friskvård, hälsa & hälsopromotion*. Farsta: SISU idrottsböcker.

Tre författare

Kärrbrink, Jesper, Ramsin, Håkan & Svensson, Bo (1998). *Den digitala mutationen : en organism som inte utvecklas i takt med sin omgivning dör*. Stockholm: DN.

Deitel, Harvey M., Deitel, Paul J. & Choffness, David R. (2004). *Operating Systems*. 3. ed. Upper Saddle River, NJ : Prentice Hall

Fler än tre författare

Berry, John W. et al. (1992). *Cross-cultural psychology : research and applications*. Cambridge: Cambridge University Press.

En redaktör

Langford, Duncan (red.) (2000). *Internet ethics*. Basingstoke: Macmillan.

Flera redaktörer

Lidskog, Rolf, Nohrstedt, Stig Arne & Warg, Lars-Erik (red.) (2000). *Risker, kommunikation och medier : en forskarantologi*. Lund: Studentlitteratur.

Författare eller redaktör saknas

Arbetsgivaren och arbetsrätten : en introduktion. (2001). 9. uppl. Stockholm: Transportgruppen.

Organisation, myndighet etc. som författare

Svenska språknämnden (2000). *Svenska skrivregler*. 2. utökade uppl. Stockholm: Liber.

Informationsteknologikommissionen (2001). *Rättsinformation under 2000-talet : nuläge i Sverige och Europa, trender och policy : delbetänkande*. Stockholm: Informationsteknologikommissionen. (SOU 2001:71) (IT-kommissionens rapport, 2001:1)

Olika upplagor.

En bok kan vara utgiven flera gånger med samma titel. Har det skett förändringar i verket kallar man det ny upplaga. Finns upplageuppgift med ska den vara med i referensen. Däremot anges inte nytryckningar av en och samma upplaga.

Egidius, Henry (2000). *Termlexikon i psykologi, pedagogik och psykoterapi*. 6. rev. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Proctor, Tony (2000). *Essentials of marketing research*. 2. ed. London: Financial Times/Prentice Hall.

Bok i serie.

Om dokumentet tillhör en serie skall serieuppgift skrivas inom parentes sist i referensen.

Hedin, Christer (2000). *Värdegrunden i IT-samhället: etik och pedagogik i mötet med informationsteknologin*. Stockholm: HLS. (Häftet för didaktiska studier, 72/73)

Lavoie, Don & Chamlee-Wright, Emily (2000). *Culture and enterprise : the development, representation and morality of business*. London: Routledge. (Routledge studies in the modern world economy, 26)

Enskild artikel eller enskilt kapitel i samlingsverk (antologi).

Uppmärksamma här att ordet I används före referensen till samlingsverket.

Nord, Lars (2001). IT för alla! Alla för IT? I Jesper Strömbäck (red.), *En uthållig demokrati? : sju debattinlägg om demokratiutredningen och demokratins framtid*. Uppsala: Uppsala Publ. House i samarbete med Bertil Ohlin-institutet och Karl Staaffs fond för frisinnade ändamål (Karl Staaffonden). S. 150-178.

Maznevski, Martha L. & Zander, Lena (2001). Leading global teams : overcoming the challenge of the power paradox. I Mark E Mendenhall, Torsten M. Kühlmann & Günther K. Stahl (red.), *Developing global business leaders*. Westport, CT: Quorum Books. P. 157-174.

Del av ett verk

FASB (Financial Accounting Standards Board) (2001). *Accounting standards : original pronouncements*. Ed. 2001/2002. Vol. 2, FASB statements of standards 101-140. Stamford, Conn.: FASB.

Waldekranz, Rune (1995). *Förändringens vind [1940-1990]*. D. 3 av Filmens historia : de första hundra åren : från zoopraxiscope till video. Stockholm: Norstedt.

Uppslagsverk

När du använder dig av korta osignerade artiklar, refererar du till hela uppslagsverket. Men är det längre signerade artiklar behandlar du dem som delar i ett samlingsverk enligt exemplet nedan:

Nationalencyklopedin (1989-1996). Höganäs: Bra Böcker

Weibull, Lennart (1989-1996). Massmedieideologi. I *Nationalencyklopedin*. Bd. 13, s. 133-134.

Speciella dokument

Akademisk avhandling

Skaug, Jan Edward (2000). *Affärsstrategiskt ledarskap : en studie av samband mellan ledarskap, konkurrensstrategi och prestation i logistikintensiva handelsföretag*. Diss., Göteborgs universitet. Göteborg: BAS.

Konferenstryck

Westlund, Hans (2001). Social economy and employment : the case of Sweden. I *Regional economies in transition*. Papers presented at the Uddevalla Symposium 2001, 14-16 June, Vänersborg, Sweden. S. 431-447. (Research reports/University of Trollhättan/Uddevalla, 02:1)

Dahlgaard, Su Mi Park & Dahlgaard, Jens J. (red.) (2001). *Building people and organisational excellence*. Proceedings of the 4th International QMOD Conference, Linköpings universitet 12-14 September, 2001, Sweden.

Rapporter/Uppsatser

Fredriksdotter Larson, Ewa (2001). *Hur ofta fattar du beslut? : om målbilder och beslut hos företagare och chefer*. Trollhättan/Uddevalla, Institutionen för arbete, ekonomi och hälsa. (Arbetsrapport/Högskolan i Trollhättan/Uddevalla, 01:2)

Amandusson, Anna, Ragnestål, Robert & Ökvist, Marie (2004). *Sjuksköterskans pedagogiska funktion vid omvårdnad av patienter med hjärt-kärlsjukdomar*. [Elektronisk]. Trollhättan: Högskolan i Trollhättan/Uddevalla. (Enskilt arbete i omvårdnad 10 p., 2004. Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur). Tillgänglig: <<http://www.bibliotek.htu.se/exarb/VO4-107.pdf> > [2005-03-02].

Lagar och förordningar

Lagar och förordningar och Bibeln är exempel på texter som är så vanliga att de **inte** behöver tas med i källförteckningen.

Svenska lagar och förordningar samlas i SFS (Svensk författningssamling). När du hänvisar till en författning ska du inte ange tryckår och sida utan i stället lag- och paragrafnummer och moment. I löpande text skriver du t.ex.:

Enligt 1 kap. 9 § i Högskolelagen (SFS 1992:1434) skall den grundläggande högskoleutbildningen "ge studenterna förmåga till självständig och kritisk bedömning, förmåga att självständigt lösa problem samt förmåga att följa kunskapsutvecklingen, allt inom det område som utbildningen avser".

En annan vanlig författningssamling är SOSFS (Socialstyrelsens författningssamling). I löpande text skriver du t.ex.:

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om biobanker i hälso- och sjukvården (SOSFS 2002:11) skall vårdgivaren ha rutiner ”som tillgodoser att ansökningarna om att få tillgång till vävnadsprover i en biobank ...”.

Många av lagarna har namn såsom PuL (Personuppgiftslagen) eller SoL (Socialtjänstlagen). Använd gärna dessa namn men ange alltid SFS-nummer resp. SOSFS-nummer inom parentes enligt exemplet nedan:

Syftet med PuL (Personuppgiftslagen SFS 1998:204) är att ”skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter”.

Lagar och förordningar i fulltext

De flesta lagar och förordningar finns tillgängliga i fulltext på nätet. Eftersom det kan förekomma fel i den elektroniska versionen av författningstexterna, bör du alltid kontrollera dessa mot den tryckta versionen

Bibeln

När du refererar till Bibeln behöver du inte ange tryckår. Däremot kan det ibland vara lämpligt att inom parentes ange vilken bibelöversättning du har använt. I löpande text skriver du t.ex.:

Hos Johannes, kapitel 1, verserna 1-18, (Nya testamentet, 2000) läser vi om hur Ordet blev människa.

Multimedia

I din referens anger du vilken typ av media som du använt dig av, och du ska även ange formatet, t ex video: DVD, film: 35 mm och mikrofilm: 8 mm. TV-program behandlas som videoupptagningar.

Vetenskapens Värld (2002). Darwins farliga idé. SVT2 18 mars. (video: VHS)

UC Select. Utgåva 2001:3. Stockholm: UC AB. (Cd-rom)

Opublicerade arbeten

Opublicerade arbeten kan vara av två slag. Dels kan det röra sig om rapporter, kompendier, uppsatser utgivna av myndigheter, organisationer, företag och föreningar för internt bruk. I det fallet skriver man Opublicerat manuskript direkt efter titeln. Dels kan det handla om manuskript som ännu inte har publicerats men som är under tryckning. I ett sådant fall använder man sig av termen Under tryckning.

Wilhelmsson, Margaretha (2001). *Kompendiematerial - Övningsuppgifter med facit - Artiklar*. Opublicerat manuskript. Högskolan Trollhättan/Uddevalla, Institutionen för Arbete, Ekonomi och Hälsa.

Muntliga källor

Hit räknas intervjuer, telefonsamtal, e-post, brev och föreläsningar, medan diskussionsgrupper behandlas som tryckta elektroniska källor. När det gäller referenser till muntliga källor måste du ha berörda personers tillstånd. I Harvardsystemet ska de muntliga källorna inte finnas med i källförteckningen utan anges i en fotnot på de sidor i den löpande texten där de omnämns. I texten skriver man t ex

Halse¹ framhöll att den typ av tjänsteproduktion som Aerotech Telub erbjuder är en viktig del av Saabs kärnverksamhet.

I fotnoten skriver man då:

¹Bengt Halse VD Saab, intervju den 11 april 2002.

Sekundärkälla eller Att hänvisa i andra hand

Grundregeln i allt vetenskapligt arbete är att man alltid bör använda sig av originalkällan. Men om det nu skulle vara så att den författare som du har läst refererar till ett verk som du själv inte har läst, måste detta klart framgå i ditt eget arbete, såväl i texthänvisningen som i källförteckningen. Har du t ex läst ett arbete av Marios Miltiadou som hänvisar till ett arbete av Albert Bandura, som du däremot inte har tagit del av, skriver du i den löpande texten

.....(Bandura 1986 se Miltiadou 2001, s. 409).

I källförteckningen ska du ange fullständiga bibliografiska uppgifter för båda publikationerna enligt exemplet nedan:

Miltiadou, Marios (2001). Computer-Mediated communication in the online classroom. *International journal of educational telecommunications*, vol. 7:4, s. 407-419. Citerar Albert Bandura, *Social foundations of thought and action : a social cognitive theory*. (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1986).

Elektroniska dokument

Omedelbart efter titeln på ett elektroniskt dokument skriver du inom hakparentes [Elektronisk], eftersom ett dokument kan förekomma både i tryckt och elektronisk form (det är alltid säkrast att referera till den tryckta källan). Termen elektronisk inom hakparentes omfattar alla typer av elektroniska dokument som databaser, Cd-rom, hemsidor etc.

Man följer i stort sett samma principer för elektroniska dokument som för tryckta källor. Det är ganska vanligt att det saknas siduppgifter i ett elektroniskt dokument. Då får du ange längden med antal avsnitt eller skärmsidor. Det händer också att utgivningsår saknas. Kontrollera i så fall om det finns något datum för den senaste uppdateringen av dokumentet.

I den mån de finns skall man alltså ha med samma uppgifter om författare, titel, utgivningsår etc. som för tryckta dokument. Därför får du aldrig nöja dig med att uppge dokumentets URL som källa. En sådan referens blir dessutom ofta helt meningslös, eftersom URL i många fall kan betraktas som "färskvara". Däremot skall du alltid i slutet av din referens ange den URL som var aktuell när du sökte fram ett visst dokument. URL skall föregås av termen **Tillgänglig** och omges av < > för att det inte ska råda något tvivel om vad som ingår. Allra sist i referensen skall du ange hämtningsdatum för det aktuella dokumentet inom hakparentes.

Om URL är orimligt lång, kan du välja att hänvisa till en överordnad sida och därefter ange din sökväg med / (slash) som skiljetecken mellan dina olika söksteg. Här gäller det framför allt att använda sitt sunda förnuft och att vara konsekvent, så att din handledare, dina opponenter och andra läsare snabbt kan ta fram den information som ligger till grund för ditt arbete. Är ditt arbete mera omfattande kan det vara lämpligt att skriva ut dina elektroniska källor och spara utskrifterna tills arbetet är definitivt godkänt.

Elektronisk bok

Geuens, Jean Pierre (2000). *Film production theory*. [Elektronisk] Albany, N.Y.: State University of New York Press. Tillgänglig: NetLibrary. [2002-04-03].

Artikel i elektroniskt uppslagsverk

Weibull, Lennart (2002). Massmedieideologi. [Elektronisk] I *Nationalencyklopedin*. 1 skärmsida. Tillgänglig:< http://www.ne.se/jsp/search/article.jsp?i_art_id=252266> [2005-01-31]

Artikel i elektronisk tidning

Svidén, Henrik (2002). EU ger Sverige medelbetyg på IT. [Elektronisk] *Computer Sweden*, 15 mars. Tillgänglig: Mediearkivet [2005-01-31].

Artikel i elektronisk tidskrift

En tidskrift kan finnas både i en tryckt och i en elektronisk version. Eftersom de båda versionerna inte alltid är identiska när det gäller layout och numrering, är det viktigt att ange att det är den elektroniska versionen, som man har använt sig av.

Axelsson, Anna-Lena & Östlund, Lars (2001). Retrospective gap analysis in a Swedish boreal forest landscape using historical data. [Elektronisk]. *Forest Ecology and Management*, vol. 147:2-3, p. 109-122. Tillgänglig: ScienceDirect [2005-02-24].

Blyth, Mark (2001). The transformation of the Swedish model : economic ideas, distributional conflict, and institutional change. [Elektronisk] *World politics*, vol. 54:1, p. 1-26. Tillgänglig: MUSE. [2005-01-31].

WWW-dokument

Grofman, Bernard & Stockwell, Robert (2001). *Institutional design in plural societies : mitigating ethnic conflict and fostering stable democracy*. [Elektronisk]. University of California, Irvine. Tillgänglig: <<http://www.democ.uci.edu/democ/papers/stock.htm>> [2005-01-31].

Konsumentverket (2004). *Värme i småhus - marknadsöversikt*. [Elektronisk] Stockholm: Konsumentverket. Tillgänglig: <http://www.kov.se/Documents/marknadsoversikter/varme_i_smahus_2004.pdf> [2005-01-31]

Webb-plats

SCB (Statistiska Centralbyrån) / statistik efter ämne / medborgarinflytande / partisympatiundersökningen (PSU) (senast uppdaterad 2004-12-15). [Elektronisk]. Stockholm: SCB. Tillgänglig: <http://www.scb.se/templates/Product__12433.asp> [2005-02-01].

Källförteckning

Källförteckningen placeras längst bak i din rapport eller uppsats **men** före eventuella bilagor. Referenserna skall som tidigare påpekats vara sorterade i alfabetisk ordning. För att göra källförteckningen lättläst och överskådlig kan du välja mellan att ha hängande indrag mellan dina referenser enligt nedanstående exempel

Berry, John W. et al. (1992). *Cross-cultural psychology : research and applications*.
Cambridge: Cambridge University Press.
Blyth, Mark (2001). The transformation of the Swedish model : economic ideas,
distributional
conflict, and institutional change. [Elektronisk] *World politics*, vol. 54:1, p. 1-26.
Tillgänglig: MUSE. [2005-01-31].

eller blankrad.

I exemplet på källförteckningen nedan används det senare alternativet:

Amandusson, Anna, Ragnestål, Robert & Ökvist, Marie (2004). *Sjuksköterskans pedagogiska funktion vid omvårdnad av patienter med hjärt-kärlsjukdomar*. [Elektronisk].
Trollhättan: Högskolan i Trollhättan/Uddevalla. (Enskilt arbete i omvårdnad 10 p., 2004.
Institutionen för omvårdnad, hälsa och kultur). Tillgänglig:
<<http://www.bibliotek.htu.se/exarb/VO4-107.pdf> > [2005-03-02].

Berry, John W. et al. (1992). *Cross-cultural psychology : research and applications*.
Cambridge: Cambridge University Press.

Cyniskt om äldrevården. (2002) *Bohusläningen*, 5 februari.

Dahlgaard, Su Mi Park & Dahlgaard, Jens J. (red.) (2001). *Building people and organisational excellence*. Proceedings of the 4th International QMOD Conference, Linköpings universitet 12-14 September, 2001, Sweden.

Egidius, Henry (2000). *Termllexikon i psykologi, pedagogik och psykoterapi*. 6. rev. uppl.
Lund: Studentlitteratur.

FASB (Financial Accounting Standards Board) (2001). *Accounting standards : original pronouncements*. Ed. 2001/2002. Vol. 2, FASB statements of standards 101-140. Stamford, Conn.: FASB.

Fredriksson, Ewa (2001). *Hur ofta fattar du beslut? : om målbilder och beslut hos företagare och chefer*. Trollhättan/Uddevalla, Institutionen för arbete, ekonomi och hälsa. (Arbetsrapport/Högskolan i Trollhättan/Uddevalla, 01:2)

Grofman, Bernard & Stockwell, Robert (2001). *Institutional design in plural societies : mitigating ethnic conflict and fostering stable democracy*. [Elektronisk]. University of

California, Irvine. Tillgänglig: <<http://www.democ.uci.edu/democ/papers/stock.htm>> [2005-01-31].

Hedin, Christer (2000). *Värdegrunden i IT-samhället: etik och pedagogik i mötet med informationsteknologin*. Stockholm: HLS. (Häftnen för didaktiska studier, 72/73)

Informationsteknologikommissionen (2001). *Rättsinformation under 2000-talet : nuläge i Sverige och Europa, trender och policy : delbetänkande*. Stockholm: Informationsteknologikommissionen. (SOU 2001:71) (IT-kommissionens rapport, 2001:1)

Kamp, Kristina (2002). Fåmansbolag anpassar inkomsten. *Dagens Nyheter*, 2 februari.

Konsumentverket (2004). *Värme i småhus - marknadsöversikt*. [Elektronisk] Stockholm: Konsumentverket. Tillgänglig: <http://www.kov.se/Documents/marknadsoversikter/varme_i_smahus_2004.pdf> [2005-01-31]

Kärrbrink, Jesper, Ramsin, Håkan & Svensson, Bo (1998). *Den digitala mutationen : en organism som inte utvecklas i takt med sin omgivning dör*. Stockholm: DN.

Langford, Duncan (red.) (2000). *Internet ethics*. Basingstoke: Macmillan.

Lavoie, Don & Chamlee-Wright, Emily (2000). *Culture and enterprise : the development, representation and morality of business*. London: Routledge. (Routledge studies in the modern world economy, 26)

Liljedahl, Ove (2001). *Vinnande konkurrensstrategier : grunder och tillämpningar*. Malmö: Liber ekonomi.

Maznevski, Martha L. & Zander, Lena (2001). Leading global teams : overcoming the challenge of the power paradox. I Mark E. Mendenhall, Torsten M. Kühmann & Günther K. Stahl, (red.), *Developing global business leaders*. Westport, CT: Quorum Books. P. 157-174.

Nationalencyklopedin (1989-1996). Höganäs: Bra Böcker.

Nord, Lars (2001). IT för alla! Alla för IT? I Jesper Strömbäck (red.), *En uthållig demokrati? : sju debattinlägg om demokratiutredningen och demokratins framtid*. Uppsala: Uppsala Publ. House i samarbete med Bertil Ohlin-institutet och Karl Staaffs fond för frisinnade ändamål (Karl Staaffonden). S. 150-178.

Skaug, Jan Edward (2000). *Affärsstrategiskt ledarskap : en studie av samband mellan ledarskap, konkurrensstrategi och prestation i logistikintensiva handelsföretag*. Diss., Göteborgs universitet. Göteborg: BAS.

Stenson, Torbjörn & Wiraeus, Gunnar (2001). *Entreprenörskap : projekt och företagande*. Lund: Studentlitteratur i samarbete med Ung företagsamhet.

Svidén, Henrik (2002). EU ger Sverige medelbetyg på IT. [Elektronisk] *Computer Sweden*, 15 mars. Tillgänglig: Mediearkivet [2005-01-31].

Vetenskapens Värld (2002). Darwins farliga idé. SVT2 18 mars. (video: VHS)